

חוסן תעסוקתי
לנוער במציאות
משתנה

אפיק

חוברת לכיתה י"א

כיתה י"א - "העולם והבחירה שלי"

מטרות: <

- לחשוף את התלמידים לעולם העבודה העדכני, הנגיש גיאוגרפית והאפשרי טכנולוגית.
- הקניית מיומנויות רכות ומעשיות.
- חיבור החינוך הפורמלי עם המציאות התעסוקתית.
- פיתוח חשיבה יזמית גמישה ואדפטיבית לשוק עבודה משתנה.

עתיד עולם העבודה - טכנולוגיה והמחר

מטרות: <

- הכרות עם עולם העבודה המשתנה
- הכרות עם תפיסת הכישורים בעולם העבודה המשתנה והצורך בפיתוח שלהם
- הכרות עם כישורים שנשים פחות מיומנויות בהם בעולם העבודה
- הכנה לקראת אימון ובניית תכנית עבודה, דרך הכרות עם מפת הכישורים האישית

זמן: <

יום מרוכז

עזרים: <

- מעטפות משני סוגים - 1,2 בתוכן שאלות מראיונות עבודה של גוגל
- סרטון השראה:

- טלפון סלולרי ואוזניות לכל משתתפת
- דפי עבודה "שיפור הכישור"

תרגיל פתיחה: ראיונות גוגל

למנחה: זהו השלב שבו אנחנו עושים את המעבר לפרקטיקה של תעסוקה.

בפתיחת היחידה, מחלקים את הקבוצה לזוגות - בכל זוג ממספרים מי מספר אחת ומי מספר שתיים. כל תלמיד מקבל מעטפה לפי המספר שלו. מומלץ לחלק לזוגות תלמידים שעדיין לא עבדו ביחד. אנחנו נציע לתלמידים לשבת במרחבי עבודה מגוונים לבחירתם מחוץ לכיתה, בכדי שיוכלו לראיין ולהתראיין בלי הפרעה יחסית וכדי ליצור עבורם סביבת עבודה שונה ויצירתית בדומה לתרגיל.

שאלות למעטפה מס' 1:

1. כמה תגבה על שטיפת כל החלונות שקיימים בתל אביב?
2. אם היית פותח את המקפיא ומוצאת שם פינגווינים, מה היית עושה?
3. תכנן מדף תבלינים לעיוורים.

שאלות למעטפה 2:

1. הסבר את החשיבות של אחסון ענן ללארי פיג' ואז הסבר שוב לסבתא שלך.
2. אם היית מקבלת 10 מיליון דולר, מה היית עושה?
3. אם היית צריך להקים מיזם אופניים שיתופי בעיר שלך, מה היית עושה?

מתווה התרגיל:

"כל אחת ואחד מכם עכשיו הולכת להתראיין לתפקיד ה-חלומות. אני רוצה שתחשבו שהתפקיד שאתם מתראיינים אליו הוא תפקיד שאתם ממש ממש רוצים לקבל. את הריאיון אנחנו נצלם. כל אחת ואחד מעבירים לחבר את הטלפון שלו ומראה לך איך לצלם וידאו. בזמן שמספר אחד מראיין את מספר שתיים, הוא גם מצלם אותו בווידאו, ולהפך."

איך אנחנו מראיינים?

מתחילים לצלם בווידאו ואז פותחים את המעטפה שקיבלנו (כל אחד את שלו, בתורו) ושואלים את בן הזוג את השאלות שכתובות לנו על הכרטיסייה. מי שמתראיין, עונה כאילו זה ראיין עבודה לכל דבר. לאחר שמספר 1 סיים לראיין, אותו הנוהל לגבי מספר 2, מתחיל לצלם את מספר 1 בווידאו, פותח את המעטפה שלו ומראיין".

1. ראיין מצולם (כ-20 דק') - המנחה מסתובב בין התלמידים ומסייע להן במקרה הצורך. חשוב לשים לב לתגובות של התלמידים תוך כדי התרגיל (מבוכה, צחוק, הפתעה, חוסר שיתוף פעולה, גמישות) ולהשתמש בזה לאחר מכן במהלך העיבוד של התרגיל.

2. לאחר החזרה מהתרגיל, נציע לתלמידים שסיימו לפני שכולם חוזרים, לצפות בעצמם. מי שחוזר אחרון, יוכל לצפות במהלך ההפסקה.

לאחר התרגיל המנחה עורך דיון קבוצתי, של חשיבה על התרגיל:

"איך הרגשתם בזמן הריאיון? מה עבר לכם בראש מול השאלות האלה?"

למנחה: חשוב לשים דגש על תחושת הבלבול וההפתעה, איך אנחנו מגיבות לתחושה של חוסר וודאות, האם הצלחנו להתמודד ולהתראיין או לא?

"איפה, לדעתכם מראיינים ככה? למה?"

למנחה: השאלות לקוחות מתוך ראיונות של גוגל והן מיועדות לבחון אופן חשיבה. להדגיש את ההבדל בין מי שענתה לשאלת הפינגווינים תשובה כמו: אני אחפש טלפון של וטרינר ואתקשר אליו שיבוא לקחת אותם, לבין מי שענתה: סוגרת את המקרר ושימשיכו להנות, למשל. ההבדל בין התשובות הוא לא שיש תשובה נכונה או תשובה לא נכונה, אלא שהתשובה עצמה מצביעה על סגנון החשיבה.

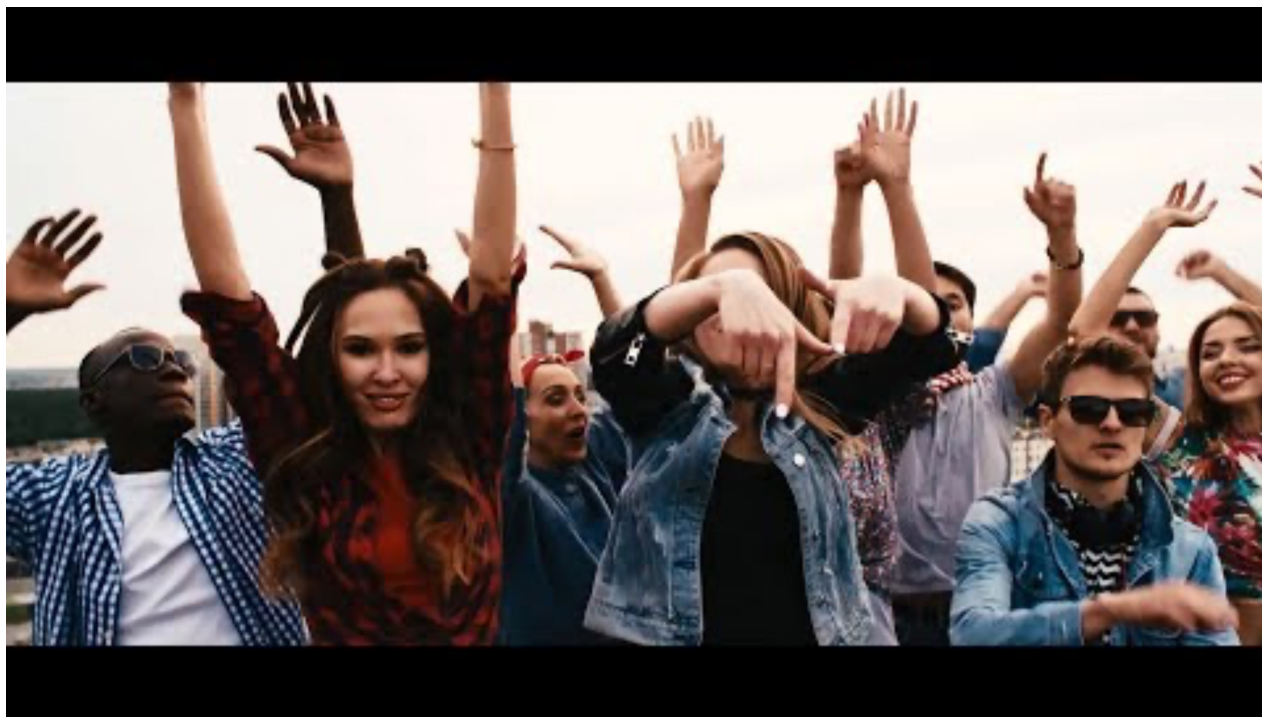
"באלו כישורים הייתם צריכים להשתמש כדי לעמוד בתרגיל?"

למנחה: בשלב זה אנחנו כותבים על הלוח בצורה של רשימה את הכישורים שעולים מתוך הראיונות האלו: אם מישהי אמרה "זה מראה על חשיבה יצירתית", נכתוב 'חשיבה יצירתית' על הלוח. כישורים שעולים בדרך כלל: פתרון בעיות, חשיבה יצירתית, חשיבה ביקורתית, התמודדות עם אי וודאות, גמישות מחשבתית, חשיבה אנליטית, יכולת חישובית, התאמה לקהלי יעד שונים, למידה עצמאית.

כדאי להוסיף לרשימת הכישורים על הלוח גם את: מיתוג ושיווק עצמי, חוסן אישי ומקצועי (בעיקר במקומות בהן התלמידים מספרים על הקושי להתמודד ומה הם עשו).

עולם העבודה המשתנה

סרטון - "עולם התעסוקה המשתנה"

לאחר הדיון, נאמר למשתתפות כי אנחנו עומדים להציג להן סרטון שמתאר את עולם העבודה המשתנה. להדגיש שהסרטון הזה הופק לפני הקורונה, אבל הוא מציג מגמות בעולם העבודה שמעניינות אותנו ואפילו הואצו לאחר הקורונה.

המנחה מבקש מהתלמידים לצפות בסרטון ולכתוב לעצמם במחברת אלו שינויים ומגמות עולים מתוך הסרטון ואלו כישורים נצטרך על מנת להצליח בעולם התעסוקה המשתנה.

דיון:

"מה היו המגמות המרכזיות שראינו בסרטון?"

למנחה: נקודות שעולות בדרך כלל שצריך כתוב על הלוח: עבודה מכל מקום, למידה עצמאית כדרך חיים, מקצועות שנעלמים לצד מקצועות חדשים שממוצאים, רב דיספילנריות במקום מיקוד בהתמחות, מיקוד בתוצאות ולא בשעות, איזון בין זירות חיים שונות, תפיסת ערך עצמי ומיתוג עצמי אל מול המעסיקים, לעשות מה שמעניין אותי, מיקוד בסיפוק לצד פרנסה, רצון להביא תועלת לעולם ולייצר משמעות, מקום עבודה שמתחבר לערכים שלי, מעברים מהירים ומרובים ממקום עבודה אחד לשני, צורות העסקה מגוונות.

"כדי להצליח בעולם עבודה שכל הזמן משתנה מה אנחנו צריכות לעשות?"

למנחה: להתייחס לעולמות הכישורים, לסגור את המעגל אל התרגיל של תחילת היחידה והבוקר- כישורים הם שם הקוד של העולם החדש, אנחנו יודעות שכלל שהכישורים שלנו יהיו ברמה גבוהה יותר, כך נוכל להשתלב בשוק התעסוקה העתידי בקלות רבה יותר.

"מה ההבדל בכישורים בין נשים לגברים בשוק התעסוקה המשתנה?"

למנחה: יש כישורים שאצל נשים יותר קשה להפעיל בעולם העבודה, שאפשר לראות אותם מתוך החסמים והנתונים שהראינו אתמול. למשל לנשים יש קושי יותר גדול לאזן בין זירות חיים שונות, בגלל התפיסה החברתית של נשים ואימהות והציפייה החברתית מהן לקחת אחריות על הבית. לנשים יש קושי במיתוג ושיווק עצמי, בפרואקטיביות בעולם העבודה ובחוסן – מה גבר היה עושה אם לא היו לו את כל הנתונים למקצוע מסוים שהוא רוצה? הוא כנראה היה לומד ומשיג את זה, מה אישה בדרך כלל עושה? הולכת למקצועות שהנתונים שלה מתאימים אליהם. זאת תפיסה שאנחנו רוצים להיות ערים וערות לה, כי המטרה שלנו היא להרחיב אפשרויות ככל האפשר. אישה שתמקסם את האפשרויות שלה תרוויח יותר כסף.

לסיכום: אנחנו יודעות היום שעולם התעסוקה מבקש מאתנו מיקוד בכישורים והתפתחות מקצועית ואישית. אנחנו מציעות לכן כבר לחשוב על כישור אחד שהייתם רוצות לשפר ויעזור לכן בעולם התעסוקה".

שיפור כישור

למנחה: חלק לכל תלמיד את נספח 1 ובו רשימת כישורים נדרשים לעולם העבודה החדש (כגון פתרון בעיות, חשיבה יצירתית, חשיבה ביקורתית, התמודדות עם אי ודאות, גמישות מחשבתית, חשיבה אנליטית, יכולת חישובית, התאמה לקהלי יעד שונים, למידה עצמאית, מיתוג אישי, חוסן אישי). הדגש את החשיבות של פיתוח כישורים אישיים וכיצד הם תורמים לחיים המקצועיים והאישיים.

- הפעילות מאפשרת לתלמידים לבחור ולהתמקד בכישור שהם רוצים לשפר.
 - היא מספקת תרגילים מותאמים שמסייעים בפיתוח הכישור הנבחר.
 - התלמידים לומדים ומתנסים בפעילות שמותאמת להם באופן אישי, מה שמגביר את המעורבות והאפקטיביות.
- חלק את הקבוצה לזוגות או שלשות ובקש מהם להתנסות באחד התרגילים. לאחר ההתנסות ערכו דיון בקבוצה על בסיס השאלה: מה למדתם במהלך הפעילות, כתבו תובנה אחת על עצמכם או על הכישור שבחרתם.

סיכום

בסדנה זו חוויתם ראיונות עבודה יצירתיים ומאתגרים, שמטרתם לבחון את כישורי החשיבה וההתמודדות שלכם עם מצבים בלתי צפויים. באמצעות התרגיל, זיהיתם את הכישורים החשובים להצלחה בשוק העבודה המשתנה, כמו חשיבה יצירתית, פתרון בעיות, וגמישות מחשבתית. צפינו בסרטון שהציג את המגמות המרכזיות בעולם התעסוקה והבנו יחד את החשיבות של פיתוח כישורים אישיים כדי להשתלב ולהצליח בו. כעת, חשוב שתחשבו על כישור אחד שתמצאו לשפר כדי להיות מוכנים יותר לעולם התעסוקה העתידי.

נספח 1 - שיפור הכישור

כל תלמיד מתבקש לבחור כישור אחד מתוך הרשימה שהוא רוצה לשפר במהלך הפעילות. לאחר הבחירה, כל תלמיד מתבקש לבצע את התרגיל המתאים לכישור האישי שלו:

- ◀ פתרון בעיות
- ◀ חשיבה יצירתית
- ◀ חשיבה ביקורתית
- ◀ התמודדות עם אי וודאות
- ◀ גמישות מחשבתית
- ◀ חשיבה אנליטית
- ◀ יכולת חישובית
- ◀ התאמה לקהלי יעד שונים
- ◀ למידה עצמאית
- ◀ מיתוג אישי
- ◀ חוסן אישי
- ◀ אחר

פתרון בעיות

תאר בעיה אמיתית או מדומיינת וכתוב לפחות 3 פתרונות יצירתיים עבודה.
מטרה: פיתוח יכולת למציאת פתרונות יצירתיים ולא שגרתיים.

חשיבה יצירתית

רשום כמה שיותר שימושים יצירתיים לחפץ יומיומי (כמו בקבוק פלסטיק או עיפרון).
מטרה: עידוד חשיבה מחוץ לקופסה.

חשיבה ביקורתית

קרא קטע טקסט קצר (יכול להיות כתבה, סיפור קצר או דילמה) וכתוב ביקורת מנומקת עליו.
מטרה: פיתוח יכולת ניתוח והערכה ביקורתית של מידע.

התמודדות עם אי ודאות

תאר סיטואציה שבה היית צריך להתמודד עם חוסר ודאות. איך פעלת ומה יכולת לעשות אחרת?
מטרה: שיפור יכולת ההתמודדות עם מצבים לא צפויים

גמישות מחשבית

תאר סיטואציה שבה היית צריך לשנות את דעתך או את התוכנית שלך. מה למדת מהחווייה הזו?
מטרה: פיתוח יכולת להתאים את החשיבה והתכניות למצבים משתנים.

חשיבה אנליטית

תפתור בעיה מתמטית או לוגית מורכבת. תאר את השלבים שדרכם הגעת לפתרון.
מטרה: פיתוח יכולת לניתוח נתונים ומציאת פתרונות לוגיים.

יכולת חישובית

תפתור מספר בעיות חישוביות (כמו חידות מתמטיות או בעיות מהחיים היומיומיים שדורשות חישוב).
מטרה: שיפור היכולת לבצע חישובים מורכבים במהירות ודיוק.

התאמה לקהלי יעד שונים

כתוב תיאור מוצר או רעיון פעמיים - פעם אחת לקהל צעיר ופעם אחת לקהל מבוגר.
מטרה: פיתוח יכולת להתאים את התקשורת לקהלים שונים.

למידה עצמאית

בחר נושא שאתה לא מכיר היטב ולמד עליו בצורה עצמאית דרך האינטרנט. סכם בקצרה את מה שלמדת.
מטרה: עידוד למידה עצמאית והרחבת ידע.

מיתוג אישי

כתוב קורות חיים או פרופיל אישי בצורה שמדגישה את החוזקות והכישורים שלך.
מטרה: שיפור היכולת להציג את עצמך בצורה מקצועית ומרשימה.

חוסן אישי

תאר סיטואציה שבה התמודדת עם קושי משמעותי. מה עשית כדי להתגבר על הקושי?
מטרה: פיתוח יכולת להתמודד עם אתגרים ולחצים.

סיור בחברת טכנולוגיה והכרות עם יזמות טכנולוגית

מטרות:

- חשיפה ישירה לסביבת עבודה אמיתית: התלמידים יראו מקרוב איך נראה יום עבודה, יכירו תפקידים שונים וילמדו על תרבות ארגונית.
- הבנת הקשר בין לימודים למקצוע: הדגשת הרלוונטיות של המקצועות הנלמדים לתפקידים ספציפיים.
- יצירת קשרים ראשוניים והשראה: מתן אפשרות לתלמידים לפגוש אנשי מקצוע, לשאול שאלות ולקבל השראה.
- חיזוק מוטיבציה וגיבוש תובנות אישיות: עידוד חשיבה על העתיד התעסוקתי מתוך חוויה מוחשית.

מהלך יום לדוגמה:

לפני היציאה לסיור - הכנה:

תדרוך על המקום אליו הולכים (היסטוריה, פעילות עיקרית, תרבות ארגונית). כדאי וחשוב לבנות את החלק הזה כתהליך חקר שבו התלמידים עצמם הולכים לבדוק ומלמדים את התלמידים.

הצגת סוגי התפקידים הקיימים במקום (גם כאלה שנראים "שוליים" אך חיוניים).

הגדרת משימות חקר לסיור

חלקו את הקבוצה לקבוצות ובקשו מכל קבוצה לבחור משימה אחת לחקר במהלך יום הסיור. לדוגמה: "זהו לפחות 3 סוגי מקצועות שונים בחברה", "שאלו עובד אחד על יום העבודה הטיפוסי שלו", "מהם 2 הערכים המרכזיים שהחברה משדרת?".

סיור מודרך ופאנל עובדים (במקום הסיור)

קבלת פנים והצגה כללית של הארגון: נציג מהחברה מברך את התלמידים ומציג בקצרה את פעילות הארגון.

סיור במחלקות/אגפים שונים: הצגה של תהליכי עבודה שונים, סביבות עבודה מגוונות (משרדים, מעבדות, יצור, שטח וכו'). דגש על הקשר בין המחלקות השונות ועל תהליכי עבודה שונים המותאמים לסוגים שונים של נטיות וחוזקות

סיכום היום - דיון בקבוצות:

- מה למדתם?
- מה גיליתם חדש?
- מה הבנתם על הדרך התעסוקתית של העובדים בארגון?
- מה משך אתכם לארגון?
- מה לא מצא חן בעיניכם בסביבת העבודה הזו?

יום מרוכז - פיתוח חשיבה יצירתית ויזמית.

מטרות:

1. הכרות עם מודל חשיבה עיצובית
2. התנסות בחשיבה עיצובית והתאמה של אב טיפוס לצרכים
3. חיבור לחשיבה יזמית ויצירתית בעולם התעסוקה

זמן:

יום מרוכז

עזרים:

- חומרי יצירה מגוונים (בריסטולים, טושים, מספרים, דבק, חומרי גלם ממוחזרים).
- לוח מחיק/פליפצ'ארט.
- פתקיות דביקות (פוסט-איט).
- כרטיסיות עם סיפורי יזמים כפי שמופיעים כאן:

moneyplan.co.il

- מחשב ומקרן

מהלך:

בסדנה זו נבצע פעילות קבוצתית בסגנון חשיבה עיצובית (Design Thinking) לפיתוח רעיונות חדשניים לפתרון בעיות בעולם העבודה או בחברה. נלמד את השלבים השונים של התהליך: אמפתיה, הגדרה, רעיונות, אב טיפוס ובדיקה.

למנחה:

הצג/י את מושג ה"אמפתיה" בהקשר של חשיבה עיצובית - הבנה עמוקה של צרכים וקשיים של אנשים (אם עדיין לא ראו, אפשר להראות את הסרטון של ברנה בראון על אמפתיה).

בקש/י מהתלמידים להיזכר בבעיות או אתגרים שהם נתקלים בהם בחיי היומיום, בבית הספר, בקהילה או בעולם העבודה (למשל, קשיי למידה, בעיות סביבתיות, חוסר נגישות).

חלק/י את התלמידים לקבוצות קטנות (3-4 תלמידים בקבוצה).

כל קבוצה בוחרת בעיה אחת שהיא רוצה לפתור. הבעיה צריכה להיות מוגדרת באופן ברור (לדוגמה: "איך נוכל לשפר את הנגישות לתחבורה ציבורית לאנשים עם מוגבלויות?" או "איך נוכל לעזור לתלמידים להתמודד עם עומס בחינות?").

הנח/י את הקבוצות לחשוב על מי ה"משתמש" שחווה את הבעיה, ולנסות להבין לעומק את נקודת מבטו ורגשותיו.

לאחר שכל קבוצה עברה את שלב הגדרת הבעיה (ניתן לבנות כהקאתון, כאשר בכל עצירה במודל כל קבוצה מציגה את התוצר והאחרות מעירות לה - תלוי זמן שאפשרי לסדנה).

נסביר את עקרונות סיעור המוחות: כמות גדולה של רעיונות, אין שיפוט, רעיונות "פרועים" מותרים, בנייה על רעיונות של אחרים.

הנח' כל קבוצה להעלות כמה שיותר רעיונות לפתרון הבעיה שבחרו, באמצעות פתקיות דביקות (רעיון אחד על כל פתק).

בחירת רעיון ופיתוח אב טיפוס:

הוראות למנחה:

הנח' כל קבוצה לבחור את הרעיון הטוב ביותר או המעניין ביותר מתוך הרעיונות שהעלו.

הסבר' את הרעיון של "אב טיפוס" (פרוטוטיפ) - יצירה מהירה ופשוטה של הפתרון כדי שניתן יהיה לדמיין ולבדוק אותו. זה לא חייב להיות מוצר מוגמר!

ספק' חומרי יצירה מגוונים.

בקש' מהקבוצות לבנות אב טיפוס פיזי או ויזואלי של הפתרון שלהן. זה יכול להיות ציור, מודל פשוט מחומרי גלם, סקיצה של אפליקציה, פרסומת לרעיון וכו'.

עודד' שיתוף פעולה יצירתי בתוך הקבוצות.

לאחר שכל קבוצה יצרה פתרון מיוצג ויזואלי, יש להציג את הפתרונות לפני המליאה. לכל קבוצה כ-10 דקות להציג את השיקולים, הבעיה, שבחרה ואת אב הטיפוס שפיתחה לפתרונה.

לאחר כל הצגה, פתח' לדיון קצר שבו שאר התלמידים נותנים משוב בונה: "מה אהבתי?", "מה אפשר לשפר?", "מה השאלה שיש לי?".

הדגש' את חשיבות קבלת המשוב כשלב למידה בתהליך היזמי.

לסיכום:

קשר' את הסדנה לעולם האמיתי של חדשנות ויזמות, והסבר' כיצד חברות סטארט-אפ משתמשות בתהליכים דומים. אפשר לתת פה לתלמידים אפשרות לחפש את סיפורה של גוגל מול מייקרוסופט והעלמותו של דפדפן אקספלורר לעומת כרום. אם נותר זמן, אפשר לנתח יחד את הסיפור ולחזור לעקרונות של חשיבה עיצובית - עובדים מתוך הצורך, לא צריך מוצר מוגמר, מנסים ומשפרים. (חסר עקרונות של חשיבה עיצובית)

לחבר את הנקודות - Storytelling

מטרות:

1. הבנת החשיבות של סיפור אישי ואת הדרך לחבר חוויות שונות לסיפור משמעותי.
2. לפתח יכולות סטוריטלינג אישיות ולשפר את כישורי ההצגה והתקשורת בקבוצה.
3. לעודד את המשתתפים להשתמש במיומנויות הסטוריטלינג בחיי היום-יום ובעולם העבודה.

זמן:

יום מרוכז

עזרים:

- דפי עבודה - נקודות בזמן
- מצגת הבנת עקרונות ה-storytelling

מהלך:

תרגיל פתיחה: נקודות זמן

סרטון פתיחה - סטיב ג'ובס חיבור הנקודות, אורך הסרטון המלא הוא 15 דק' ולכן מומלץ להציג רק את הסרטון הראשון מתוכו עד 05:30.

בנאום של סטיב ג'ובס ב-2005 בטקס הסיום של אוניברסיטת סטנפורד, הוא מספר שלושה סיפורים מרכזיים מחייו שמדגימים את רעיון "חיבור הנקודות" Connecting the Dots. הנה הנקודות המרכזיות מהסיפור הראשון:

- **נשירה מהלימודים:** סטיב ג'ובס עזב את לימודיו בקולג' לאחר שישה חודשים, אך המשיך לקחת קורסים שהתעניינו אותו במשך 18 חודשים נוספים.
 - **קורס קליגרפיה:** ג'ובס לקח קורס קליגרפיה בקולג', שלמד אותו על טיפוגרפיה יפה, ריווחים מדויקים ועוד.
 - **מחשבי מקינטוש:** עשר שנים מאוחר יותר, כל מה שלמד בקליגרפיה מצא את מקומו בעיצוב מחשבי מקינטוש הראשונים, שהיו הראשונים עם טיפוגרפיה יפה.
 - **מסר:** לפעמים החוויות השונות שאנו עוברים נראות חסרות קשר והיגיון בהווה, אך בדיעבד, הן מתחברות ויוצרות את המסלול המיוחד שלנו.
- הסיפור של כל אחד מאתנו בנוי מנקודות. נחלק לכל תלמיד "דף עבודה" שסייע לו לאתר את הנקודות בדרך שלו. בשלב הבא נחבר בין הנקודות ונהפוך אותן לסיפור.

	תחנה בזמן
	<p>ילדות איזה מן ילד היית? במה אהבתי לשחק? למשל, אהבתי לקרוא / לפרק ולתקן / להרכיב / לחקור / לעזור לילדים אחרים / לסדר ולארגן / לקחת אחריות...?</p>
	<p>תחביבים איזה תחביבים היו / יש לך? האם יש משהו משותף לתחביבים שלי (למשל כולם מתחום הספורט)?</p>
	<p>חוגים באיזה חוגים השתתפת או שאתה משתתף היום? למה בחרת דווקא בהם?</p>
	<p>תנועת נוער האם לקחת חלק בפעילויות התנועה? האם יצאת לקורס הדרכה? האם הדרכת בפועל? איך הייתה החוויה עבורך?</p>
	<p>בחירת מגמות בתיכון אילו מגמות בחרת? מה היו השיקולים?</p>
	<p>התנדבויות האם התנדבת באיזושהי מסגרת קהילתית / בית ספרית / אזורית? באיזה סוג של התנדבות ומדוע דווקא בו?</p>
	<p>הישגים מיוחדים (פרט.!).</p>
	<p>תעודות הצטיינות (פרט.!).</p>

למנחה: חשוב להסביר לתלמידים שהדף מציע מספר נקודות או תחנות בזמן. סביר להניח שרוב התלמידים לא עברו בכל התחנות אלא רק בחלקן.

למה חשוב שנדע לספר את הסיפור שלנו? איפה משתמשים בזה בעולם העבודה?

- ראיונות עבודה / ראיונות ללימודים
- כניסה לתפקיד חדש / אקדמיה
- פגישות מרובות משתתפים
- פרזנטציות
- לקוחות

הבנת יסודות הסטוריטלינג

מצגת הסבר על הבנת יסודות הסטוריטלינג - אם יש תקציב אפשר להביא הרצאה

דמות

כל סיפור טוב מתחיל עם דמות מעניינת ומעוררת הזדהות. הדמות היא הלב של הסיפור. חשוב שהדמות תהיה בעלת עומק, רצונות וחולשות. שאלות לדוגמה: מי היא הדמות הראשית בסיפור שלך? מה המאפיינים שלה? מה המטרה או השאיפה שלה? מה הפחדים או החולשות שלה?

קונפליקט

הקונפליקט הוא הלב של העלילה והוא מה שמניע את הדמות. זה יכול להיות קונפליקט פנימי (בתוך הדמות עצמה) או חיצוני (מול דמויות אחרות או מול מצבים). שאלות לדוגמה: מהו הקונפליקט שהדמות שלך מתמודדת איתו? מה מעורר את הקונפליקט? כיצד הקונפליקט משפיע על הדמות שלך? דוגמאות: חוסר מוטיבציה, כישלון במבחנים, מצב בבית...

פתרון

כל סיפור טוב צריך פתרון שבו הקונפליקט נפתר בצורה כלשהי. הפתרון נותן לסיפור את המשמעות ואת ההשלמה שלו. שאלות לדוגמה: כיצד הקונפליקט נפתר? מה הדמות שלך למדה מהחווייה? האם הסיפור שלך מסתיים בשינוי משמעותי?

דוגמה 1: סטיב ג'ובס - חיבור הנקודות:

- דמות: סטיב ג'ובס, יזם צעיר וסקרן עם תשוקה לטכנולוגיה ולעיצוב.
- קונפליקט: חוויות חיים שונות שאינן נראות קשורות (לימודי קליגרפיה, עבודה באטארי, טיול בהודו) שהובילו לחוסר וודאות בקריירה שלו.
- פתרון: חיבור כל החוויות הללו לכדי יצירת מחשב המק, שבו העיצוב והטיפוגרפיה הם מרכיבים מרכזיים. ההבנה שהחוויות השונות בחייו הן שהובילו להצלחה שלו.

דוגמה 2: ג'. ק. רולינג - הארי פוטר:

- דמות: הארי פוטר, ילד יתום ומופלא עם כוחות קסם.
- קונפליקט: מאבק בכוחות האופל ובוולדמורט, לצד התמודדות עם בעיות אישיות וחברתיות.
- פתרון: באמצעות חברים, תבונה ואומץ, הארי מתגבר על הכוחות הרעים ולומד על כוחו הפנימי ועל אהבה.

למנחה: ניתן לקיים דיון קצר: לאחר כל דוגמה, אפשר לשאול את המשתתפים מה הם לומדים ממנה על יצירת סיפור טוב. מה הופך את הסיפור למרתק? מה מושך אותם בסיפורים הללו?

שאלות למחשבה - בקשו מהמשתתפים לחשוב על סיפור שהם אוהבים ולנתח אותו לפי שלושת המרכיבים שנלמדו (דמות, קונפליקט, פתרון).

תרגול אישי - בניית סיפור אישי

- בניית סיפור אישי - כל משתתף בעזרת דף תחנות אישי וכותב את הסיפור האישי לפי השלבים שנלמדו (דמות, קונפליקט, פתרון) ובעזרת דף תחנות חיים.
- עקרונות לבניית סיפור טוב:
 1. מהעבר להווה - התפתחות בעלילה
 2. סדר כרונולוגי - ללא קפיצות בזמן
 3. לא מזכירים פאדיחות / דברים שלא השלמנו
 4. ענווה במקום צניעות - הישגים, הצלחות, תשוקות
 5. משך הסיפור - 1-2 דק'
 6. פסקול חיובי

עבודה בזוגות: שותפים מקשיבים לסיפור של כל אחד ועוזרים לשפר אותו בעזרת שאלות ומשוב.

פעילות קבוצתית: פסטיבל מספרי סיפורים

לאחר שכל תלמיד בנה לעצמו את הסיפור האישי, זה הזמן לשיתוף ומשוב -

- הצגת הסיפורים האישיים: כמה משתתפים מציגים את הסיפורים שלהם בקבוצות קטנות של 4 משתתפים. כאשר אחד מציג והיתר ממשבים.

- המשוב מתייחס ל-3 מרכיבי הרושם: ויזואלי, קולי ותוכן

למנחה: חשוב לשמור על מעורבות גבוהה של המשתתפים יש להקפיד שהמשוב יתחיל בהדגשת נקודות חיוביות ("לשימור"), כגון: שפת גוף, הבעות פנים, שמירה על קשר עין, חיוך, קצב ורצף הדיבור, טון הדיבור, תוכן ענייני ומסודר, וכן על התפתחות חיובית בעלילה.

סיכום

המטרה של הסדנא היום הייתה להקנות לכם את הכלים והמיומנויות לספר את סיפורכם האישי בצורה משכנעת ומרתקת. במהלך הסדנא למדנו את יסודות ה-storytelling, כולל בניית דמות, יצירת קונפליקט ופתרון, תוך שימוש בדוגמאות מעוררות השראה. באמצעות פעילויות קבוצתיות ואישיות, פיתחתם את יכולות ההצגה שלכם, קיבלתם משוב בונה ותרגלתם את אמנות הסיפור.

חשוב לציין שכדי שהסיפור שלנו יהיה מלוטש ומרתק, עלינו לחזור ולעבד אותו שוב ושוב. יש להקפיד על חיבור הדוק בין הנקודות השונות עד שנרגיש שהסיפור שלם ומוכן להצגה 😊

מערך Networking - כוחה של רשת

מטרות:

1. פיתוח מיומנויות רשתיות: הבנה של חשיבות ה-Networking ככלי ליצירת הזדמנויות.
2. בניית קשרים יעילים: תרגול בבניית ושימור קשרים משמעותיים.
3. שימוש ברשתות קיימות: חקירת הדרכים למינוף הרשתות הקיימות.
4. פיתוח אסטרטגיות אישיות: גיבוש תוכנית Networking אישית עבור כל תלמיד.

זמן:

יום מרוכז

עזרים:

- מצגת או לוח מחיק להצגת החלק התיאורטי.
- כרטיסיות, טלפונים ניידים לשימוש בשיחות, לוח מחיק, וטושים.

מהלך:

פתיחה תיאורטית

- הצגת מושג ה-Networking: הסבר קצר על מה זה Networking, למה הוא חשוב בעולם העבודה המודרני וכיצד הוא יכול להשפיע על ההצלחה האישית והקבוצתית.
- שאלת סבב: איזו תכונה או יכולת יש לך שתשמש אותך ב-Networking? כל תלמיד יציג את התכונה/יכולת שלו וייתן דוגמה קצרה לשימוש בה.
- דיון בסוגי קשרים: הסבר על סוגי קשרים שונים - קשרים חזקים (חברים קרובים, משפחה) וקשרים חלשים (מכרים רחוקים, אנשים שהכרנו בכנסים/אירועים) - והיתרונות של כל סוג.

הסבר על סוגי קשרים

קשרים חזקים:

- הגדרה: קשרים עם אנשים הקרובים אלינו מבחינה רגשית - חברים קרובים, משפחה, קולגות קרובים. אלו הם אנשים שאנחנו סומכים עליהם ומשתפים אותם בנושאים אישיים ומקצועיים.

יתרונות:

- אמון גבוה: רמה גבוהה של אמון, מה שמאפשר שיתוף פעולה והעברת מידע בצורה חופשית ומעמיקה.
- תמיכה רגשית: תמיכה חזקה בזמנים קשים, עידוד ומוטיבציה.
- מעורבות גבוהה: האנשים הללו מכירים אותנו היטב, מבינים את הצרכים והערכים שלנו, ולכן יכולים לספק עצות ממוקדות ומועילות.

חסרונות:

מגוון מצומצם: קשרים חזקים הם לרוב מוגבלים לקבוצת אנשים מצומצמת ולכן עלולים לא לספק גישה למגוון רחב של משאבים, ידע ורעיונות חדשים.

קשרים חלשים:

הגדרה: קשרים עם אנשים שאנחנו מכירים פחות טוב - מכרים רחוקים, אנשים שהכרנו בכנסים, אירועים, רשתות חברתיות, או במקומות עבודה קודמים.

יתרונות:

גיוון גבוה: קשרים חלשים מספקים גישה למגוון רחב של אנשים, רעיונות, תחומים ומשאבים שלא היינו נחשפים אליהם דרך המעגל הקרוב.

יצירת הזדמנויות חדשות: קשרים חלשים יכולים להוביל להזדמנויות חדשות, כמו הצעות עבודה, שיתופי פעולה, ומידע חשוב.

פחות "מגבלות חברתיות": פחות רגשות מעורבים, מה שמאפשר להתמקד בצרכים עסקיים או מקצועיים בלבד.

חסרונות:

אמון נמוך: לעיתים יש פחות אמון ומחויבות, מה שיכול להקשות על יצירת שיתופי פעולה ארוכי טווח.

חוסר בהיכרות אישית: פחות הבנה עמוקה של צרכים וערכים אישיים.

למנחה:

המטרה היא להרחיב לתלמידים את ההסתכלות על קשרים בין אנשים, להבחין בין פרוטקציה לבין "פתיחת דלת". ניתן לקיים דיון קצר ולשאול את התלמידים:

- מתי ואיפה בחיים הם השתמשו בקשרים שלהם?
 - מהו סוג הקשר שהם נוטים להשתמש בו יותר? קשרים חזקים או חלשים?
 - כיצד הם חושבים שכל אחד מסוגי הקשרים יכול לתרום להצלחה שלהם בפרויקט המסכם?
- פעילות זו תעזור לתלמידים להבין את החשיבות של שילוב בין קשרים חזקים לחלשים וכיצד הם יכולים למנף את שניהם בצורה אפקטיבית להשגת מטרותיהם.

משחק Networking ברחבי בי"ס

מטרת המשחק למצוא אנשים שיכולים לסייע לתלמידים בבחירת רעיון לפרויקט חברתי ולהבין איך לייצר קשרים בצורה אפקטיבית לשם כך.

שלב 1: הסבר על המשחק

הנחיות:

- המנחה יסביר לתלמידים את המטרה: למצוא אנשים בתוך בית הספר שיכולים לעזור להם לגבש רעיון לפרויקט חברתי משמעותי.
- התלמידים יחשבו על שאלות שהם רוצים לשאול כדי לקבל מידע שיעזור להם בבחירת רעיון לפרויקט (לדוגמה: מהו האתגר הגדול ביותר בבית הספר או בקהילה המקומית? מהם התחומים החברתיים החשובים ביותר בעיניך?).
- המנחה יציע רעיונות למי ניתן לפנות: מורים, תלמידים בכיתות אחרות, אנשי תחזוקה, יועצים, ועוד.

שלב 2: חיפוש אנשים משמעותיים בבית הספר

התלמידים מתחלקים לקבוצות של 3-4:

- כל קבוצה מקבלת משימה למצוא שלושה אנשים בבית הספר שיכולים לתרום להם בבחירת רעיון לפרויקט חברתי.
- עליהם לשאול את השאלות שגיבשו, להקשיב לתשובות, ולתעד את המידע שקיבלו.
- יש לעודד את התלמידים לגשת לאנשים מגוונים ככל האפשר כדי לקבל נקודות מבט שונות.

שלב 3: עיבוד משותף עם המנחה

חזרה למרחב הכיתה:

- כל קבוצה מציגה בקצרה את התובנות שלה:
 - מי האנשים שהם מצאו ואיך הם תרמו לגיבוש הרעיון לפרויקט חברתי?
 - מה למדו על האתגרים והצרכים החברתיים בבית הספר או בקהילה?
- דיון בהנחיית המנחה:
 - אילו תכונות או יכולות סייעו להם לפנות לאנשים?
 - מה היה קל ומה היה מאתגר בתהליך יצירת הקשרים?
 - איך אפשר להשתמש במידע שנאסף לצורך בחירת רעיון לפרויקט חברתי משמעותי?

למנחה:

- חשוב לעודד את התלמידים לגשת לאנשים מגוונים ולשאול שאלות יצירתיות שמרחיבות את החשיבה שלהם. המטרה היא לשפר את היכולת שלהם ליצור קשרים בצורה יעילה ולקבל מידע מועיל לפיתוח רעיונות לפרויקטים חברתיים.
- בסיום הפעילות חשוב לסכם את חשיבות היכולת לגשת לאנשים מגוונים ולבקש מהם עזרה או מידע, ומדגיש איך המיומנות הזו תעזור להם בהמשך בפרויקט.

משחק "חבר טלפוני"

המטרה היא לפתח מיומנויות Networking על ידי פנייה לאנשים במעגל הקרוב (כגון משפחה, חברים קרובים, שכנים) כדי להציג בפניהם את הרעיון הכללי לפרויקט חברתי שהקבוצה מתכננת, לקבל מהם תמיכה, עצה או רעיונות נוספים.

שלב 1: הסבר והכנה

הסבר על המשחק:

- המנחה יספר לתלמידים שבחלק זה הם יתבקשו להתקשר לאדם במעגל הקרוב אליהם - משפחה, חבר קרוב, שכן - ויספרו להם באופן כללי על הפרויקט החברתי שהם שואפים להוביל בסוף השנה.
- יש להדגיש את החשיבות של הסבר קצר, ברור וממוקד כדי להעביר את הרעיון בצורה אפקטיבית.

הכנת הנאום הקצר (Elevator Pitch):

התלמידים יכינו "נאום מעלית" קצר של כ-30 שניות, הכולל:

1. מבוא: הצגה עצמית קצרה והקשר עם האדם אליו הם מתקשרים.
2. הבעיה החברתית: תיאור קצר של הצורך או האתגר החברתי שהם מזהים.
3. הפתרון המוצע: תיאור הרעיון לפרויקט החברתי ואיך הם מתכננים להתמודד עם האתגר.
4. בקשה: בקשה ברורה - עצה, רעיון, קשר עם מישהו שיכול לעזור או כל משאב אחר שיכול לתרום.

ביצוע השיחות:

- התלמידים יתקשרו ל 1-3 אנשים מהמעגל הקרוב שהחליטו עליהם מראש וישתמשו ב"נאום המעלית" שלהם.
- במהלך השיחה, עליהם להקשיב היטב לתגובות, לרעיונות ולתובנות שמגיעות מהאדם איתו הם מדברים, ולתעד את התובנות שהתקבלו.

שלב 3: שיתוף ועיבוד משותף

שיתוף תובנות בקבוצה:

- כל תלמיד יתאר בקצרה את מהלך השיחה שלו:
- מי האדם שהם פנו אליו, כיצד הם הציגו את הפרויקט, מה הייתה התגובה שקיבלו.
- אילו תובנות או רעיונות חדשים קיבלו מהשיחה?

דיון בהנחיית המנחה:

- מה היה מאתגר או מפתיע במהלך השיחה?
- איך ניתן להשתמש בתובנות שהתקבלו כדי לשפר את הרעיון לפרויקט החברתי?
- איך הרגישו במהלך הפנייה, ואיך תחושת הביטחון שלהם התפתחה במהלך התהליך?

למנחה:

משחק זה נועד לפתח אצל התלמידים את האומץ לגשת לאנשים שהם מכירים ולדבר על נושאים חשובים להם, תוך פיתוח מיומנויות של תקשורת בינאישית ושכנוע. חשוב לעודד אותם להיות פתוחים וקשובים לתגובות, וגם ללמוד להתמודד עם תשובות לא צפויות או אתגרים שיכולים לעלות.

חשוב לזכור שלפנות לאחרים ולבקש עזרה או עצה יכול לעיתים להרגיש לא נוח או אפילו מביך, אך התועלת בכך היא עצומה. למשל, כאשר מחפשים עבודה, תחושת אי הנעימות יכולה להוביל לרתיעה מפנייה לאחרים, אבל כאשר משתפים אחרים בצורך הזה, אנחנו למעשה מרחיבים את מעגל האנשים שפועלים למעננו. במקום שאדם יחפש עבודה לבד, יש 20 אנשים נוספים שמכירים אותו ואכפת להם ממנו שמחפשים במקביל. זהו כוחו האמיתי של Networking - היכולת להגדיל את מספר העיניים שמחפשות הזדמנויות עבורנו ולנצל את התמיכה והקשרים של האנשים שסביבנו.

סיכום

במפגש היום למדנו על חשיבות ה-Networking ככלי מרכזי להצלחה אישית וקבוצתית בעולם המודרני. הבנו מה הם קשרים חזקים וקשרים חלשים, וכיצד כל סוג קשר יכול לתרום להרחבת רשת הקשרים שלנו ולהשגת מטרותינו. באמצעות משחקים חווייתיים, התנסינו ביצירת קשרים עם אנשים בבית הספר ובמעגל הקרוב, ושמנו דגש על הגברת הביטחון העצמי בפנייה לאחרים, גם כאשר זה כרוך בתחושות אי נוחות או מבוכה. הסדנה הדגימה כיצד הפתיחות והיוזמה לפנות לאחרים יכולים להוביל להזדמנויות חדשות ורעיונות יצירתיים לפרויקטים חברתיים.

Networking אינו רק בניית קשרים אלא גם היכולת לתקשר את הצרכים שלנו, לשתף אחרים במטרותינו ולהיות פתוחים לקבלת עזרה. הקשרים שאנו בונים היום יכולים לסייע לנו לא רק בפרויקט החברתי הנוכחי אלא גם בעתיד, בחיים האישיים והמקצועיים שלנו.

חקר דיגיטלי של מסלולי קריירה עתידיים

מטרות:

- הכרות עם כלים דיגיטליים לחקר ואיסוף מידע רלוונטי לעולם העבודה.
- פיתוח מיומנויות חקר והערכת מידע ממקורות דיגיטליים.
- שימוש בכלים דיגיטליים (כמו ג'וביפיי, ג'ימיני, צ'אט GPT ועוד) לבניית תהליך חקר אישי או קבוצתי.
- חיבור בין תחומי עניין אישיים לבין מגמות ותפקידים בעולם העבודה המשתנה.

עזרים:

מחשבים או טאבלטים עם גישה לאינטרנט.
חשבונות גישה (במידת הצורך) לכלים דיגיטליים רלוונטיים
פתקיות דביקות (פוסט-איט).
דפי עבודה מובנים לתהליך החקר

מהלך:

הגדרת שאלת חקר

למנחה:

פתח/י בדיון על חוזקות אישיות ונטיות (כישרונות ותחומי עניין) של התלמידים. ניתן לבצע תרגיל קצר של "סבב חוזקות" או שימוש בפתקיות דביקות לרישום של 3-5 חוזקות/נטיות אישיות. הסבר/י כיצד זיהוי חוזקות ונטיות יכול לסייע בבחירת מסלול קריירה מספק ומתאים. בקש/י מהתלמידים לחשוב על נושאים בעולם העבודה שמסקרנים אותם, תוך חיבור לחוזקות ולנטיות שזיהו.

חלק/י את התלמידים לקבוצות קטנות או עבוד/י איתם באופן אישי להגדיר שאלת חקר ברורה וממוקדת. הדגש/י ששאלת החקר צריכה לכלול אלמנט של חיבור לחוזקה/נטייה אישית. דוגמאות: "איך אוכל למנף את יכולת פתרון הבעיות שלי במקצועות עתידיים בתחום הסייבר?", "אילו מקצועות יצירתיים צפויים להתפתח בעולם התקשורת החדש עבור מי שאוהב/ת לכתוב?", "כיצד כישורי מנהיגות יכולים לבוא לידי ביטוי בתפקידי ניהול פרויקטים בטכנולוגיה ירוקה?".

הנח/י את התלמידים לרשום את שאלת החקר שלהם

איסוף מידע באמצעות כלים דיגיטליים:

הצג/י בפני התלמידים את הכלים הדיגיטליים השונים שבהם הם יכולים להשתמש לאיסוף מידע (Gemini) לשאלות כלליות וסיכומים, ג'וביפיי למידע ממשלתי, אתרי חיפוש עבודה, אתרים של מוסדות אקדמיים, בלוגים מקצועיים ועוד).

נבקש מהתלמידים לחפש אתרים נוספים שאפשר למצוא בהם מידע, נחשוב איתם יחד איך אפשר להגיע למידע הזה. (הסבר/י איך לבצע חיפוש יעיל, איך לזהות מילות מפתח רלוונטיות, ואיך לגשת למידע בצורה מסודרת, הנח/י את התלמידים לאסוף מידע ממגוון מקורות דיגיטליים שונים כדי לקבל תמונה רחבה, עודד/י את התלמידים לתעד את מקורות המידע שלהם (כתובת אתר, שם המאמר/הדו"ח וכו'). אפשר להוסיף כאן הדגמה קצרה על שימוש ב"עבודאטא": הראו כיצד ניתן לחפש מקצועות לפי כישורים נדרשים, או כיצד לראות אילו כישורים נדרשים למקצוע מסוים. עודד/י את התלמידים להזין את החוזקות שזיהו בשלב הקודם או בשנה הקודמת ולראות אילו מקצועות עולים כרלוונטיים.

אפשר להוסיף פה גם את המשחק של עבודאטא, ככלי להכרות עם שוק העבודה

ניתוח והערכה של המידע:

הסבר/י את החשיבות של ניתוח והערכה של המידע - לא כל המידע באינטרנט אמין או רלוונטי. הנח/י את התלמידים לקרוא את המידע שאספו, לזהות נקודות מפתח, ולהשוות בין מקורות שונים. בקש/י מהתלמידים לחשוב באופן ביקורתי: מי כתב את המידע? מתי הוא נכתב? האם יש הטייה מסוימת? האם המידע רלוונטי לשאלת החקר שלהם? השתמש/י ב-Gemini ככלי עזר לניתוח מידע - למשל, לבקש מ-Gemini לסכם מאמר ארוך או להשוות בין שתי נקודות מבט שונות על נושא מסוים. הנח/י את התלמידים לחבר בין הממצאים שאספו לבין החוזקות והנטיות שזיהו. בקש/י מהם לנסח 1-2 מסלולי קריירה אפשריים עבורם, המבוססים על החקר והחיבור לחוזקות האישיות. הנח/י את התלמידים לרשום את המסקנות העיקריות שלהם מהניתוח ואת מסלולי הקריירה הראשוניים שגיבשו.

סיכום והצגה:

בקש/י מכל קבוצה או תלמיד להציג בקצרה (2-3 דקות) את שאלת החקר שלהם, את תהליך החקר שביצעו, ואת הממצאים העיקריים שלהם. עודד/י שימוש בכלים דיגיטליים להצגה (למשל, יצירת מצגת פשוטה, שימוש בכלי ליצירת גרפים או ה-Visualizations). פתח/י לדיון קצר לאחר כל הצגה, שבו שאר התלמידים יכולים לשאול שאלות ולתת משוב.